Vereniging voor Muziektheorie
Dutch-Flemish Society for Music Theory

Studiedag 1 maart 2025 - programma

Prins Claus Conservatorium te Groningen

10.30-11.00
Binnenkomst en koffie/thee

Lokaal 2.22 | **Sessie 1** | Lokaal 4.14

Voorzitter: John Koslovsky

11.00-11.45
Spectromorphology applied to note-based music
Irene García Barrera

11.45-12.30
Solmization: insight or scam?
Measuring solmization impact on repertoire learning: a case study using hexachordal solmization, Palestrina masses and large language models
Artur Dobija

Voorzitter: Ruurd Salverda

11.00-11.45
Van theorie naar zettingsmodel
Walther Stuhlmacher

11.45-12.30
De antecedent-consequent constructie in jazz standards
Patrick Schenkius

12.30-13.30
Lunch

13.30-14.30
Lokaal 2.22
Algemene Ledenvergadering

Lokaal 2.22 | **Sessie 2** | Lokaal 4.14

Voorzitter: Ralf Pisters

14.45-15.30
Musical form vs. characters & topics: investigation of the 'ad hoc relationship'
Asja Zakhareva

15.30-16.15
About Labelling Non-tertian Chords in 20th-Century Music: Usefulness and Limitations
Patrick van Deurzen

16.15-17.00
A Journey (with)in Nocturnal Op. 70 by Benjamin Britten (a contextual study)
Wiebe Buis

Voorzitter: Suzanne Konings

14.45-15.30
Educatietechniek in het muziektheorieonderwijs specifiek toegepast op harmonieleer
Tea Stamhuis

15.30-16.15
An Irreconcilable Rift: Schenkerisms Critical Contexts 1945-60
John Koslovsky

16.15-17.00
The Place of 20th-Century Music in a Theory Curriculum: an Elective on Folk Music and Modernism
Inge Pasmans

17.00
Borrel

Abstracts

Sessie 1

Lokaal 2.22

Irene García Barrera – 11.00-11.45

Spectromorphology applied to note-based music

Based on the research done by D. Smalley and H. Lachenmann on the descriptions of sound in the context of concrete music, I propose the following questions:

- Is it possible to make a spectromorphologic analysis of a note-based piece written with traditional notation?
- Is there a way to represent that analysis visually?

Artur Dobija – 11.45-12.30

***Solmization: insight or scam?* Measuring solmization impact on repertoire learning: a case study using hexachordal solmization, Palestrina masses and large language models**

I develop tokenisation methods for symbolic music, where the encoding of pitch is based on the "litterae" heptachordal representation, hexachordal „Guidonian solmization" representation or the combination of both. Having trained different GPT-2 models based on variously tokenised datasets derived from masses of G.P. da Palestrina, I compare the generated results within the framework of computational stylistics. In short: does the inclusion of solmization within the training process proves the models' better understanding of the repertoire?

This presentation is in English.

Lokaal 4.14

Walther Stuhlmacher – 11.00-11.45

Van theorie naar zettingsmodel

Ter gelegenheid van het thema *Werk in uitvoering* wil ik een specifieke route schetsen van theorie naar uitvoering.

De 'theorie' in kwestie is de *Phrase Module Theory*, die ik samen met Patrick Schenkius heb ontwikkeld aan de jazzafdeling van het Conservatorium van Amsterdam. Deze theorie identificeert archetypische metrisch-harmonische en melodische zinsdelen die het geraamte van het muzikale oppervlak vormen. Een kernprincipe van de *Phrase Module Theory* is de beweging van tonica naar niet-tonica en terug.
De analytische technieken binnen deze theorie bestaan uit melodische en harmonische reducties met als doel de muzikale essentie bloot te leggen. Het eindpunt van deze reducties is een in principe driestemmig contrapuntisch geraamte, waarin de tonica, in haar meest essentiële vorm, wordt vertegenwoordigd door de grote terts *do—mi* plus de grondtoon van majeur (*do*) of mineur (*la*), terwijl de niet-tonica wordt weergegeven door de verminderde kwint *ti—fa*.

De praktische toepassing of 'uitvoering' van deze theorie ligt in de implementatie van een didactisch model voor het maken van zettingen, waarbij de bovengenoemde driestemmige

reductie als uitgangspunt dient. Dit model vertoont sterke overeenkomsten met het driestemmige *shell voicings*-model, waarbij de akkoorden worden gereduceerd tot bastoon en twee *guide tones*, een model dat de basis vormt van het huidige jazzharmonie-onderwijs. Door nog een stap verder terug naar de basis te gaan en, althans voor tonica-akkoorden, de grote en kleine tonica-tertsen als fundament te nemen, wordt het model in principe stijlneutraal, waardoor het niet alleen toepasbaar is in de jazz, maar ook in andere stijlen binnen de westerse tonale muziek.

Patrick Schenkius – 11.45-12.30

De antecedent-consequent constructie in jazz standards

Voor de aankomende studiedag zou ik graag het voortschrijdend inzicht laten zien van mijn onderzoek naar de veelvoorkomende harmonische modellen en de voorzin-nazin constructie binnen de 8 maten frase in jazz standards. Beide onderwerpen kwamen aan bod bij mijn lezingen op het vorige VvM congres en het colloquium op het CvA (beide maart 2024).

Het voortschrijdend inzicht voor deze lezing bestaat uit een breedteonderzoek hoe de melodie het idee van voorzin-nazin constructie kan versterken of laten afnemen als er sprake is van harmonische herhaling. Doorgaans is de harmonie de belangrijkste graadmeter voor het bepalen van een voor- en nazin constructie. Hoe zit het als de harmonie dit niet zo duidelijk definieert?

Dit lopende onderzoek is onderdeel van het gezamenlijke onderzoek dat ik met Walther Stuhlmacher ('Phrase Module Theory') onderneem, en heeft als uiteindelijk doel het jazz repertoire in kaart te brengen in een vormleer.

Sessie 2

Lokaal 2.22

Asja Zakhareva – 14.45-15.30

Musical form vs. characters & topics: investigation of the ‘ad hoc relationship’

What does the character of the piece and musical topics featured within have to do with its form? This question, being far from answered, shows a pallet of diverse opinions expressed by K. Agawu, C. McClelland, W. Caplin, L. Mazel’, V. Zuckermann, and others. So, in one of his articles, W. Caplin states that the connection of topics and formal functions “tends to enter into informal, ad hoc relationship, ones that must be analysed on a highly individual basics” (Caplin, 2005). This sophisticated relationship will become a focus of Asja’s presentation. Instead of suggesting a 'generic answer’, she will delve into a few ‘cases’ of characters, topics and form interrogation to let participants evaluate the analytical and didactical potential of this subject, and come to their own conclusions.

Patrick van Deurzen – 15.30-16.15

About Labelling Non-tertian Chords in 20th-Century Music: Usefulness and Limitations

From the moment in music history that multiple voices were combined in simultaneous sounds, writers labelled and described these simultaneities in numerous practices and treatises. In the common-practice period, the concept of a chord, the relation between chord-, and non-chord tones, and the relation between horizontal/melodic-, and vertical/simultaneous structures

seems for most repertoire to be quite clear, but especially from the 20th century onwards, with the emancipation of the dissonance, this poses problems. What are the boundaries of a chord? When to include a note in- or exclude a note from a chord? What to do when music is more based on polyphonic principles rather than harmonic ones? Paul Hindemith and Alan Forte have designed a system in which all possible simultaneities have a place but have little connection with existing traditions or practices. In this presentation, I will examine whether a labelling system is possible, which is more in line with existing practices and see what might be its practical usefulness.

Wiebe Buis – 16.15-17.00

A Journey (with)in Nocturnal Op. 70 by Benjamin Britten (a contextual study)

My contribution of today is based on a lecture given at the Prince Claus Conservatoire on November 19th 2024. I was invited by Kristina Vårlid, professor of classical guitar. The aim was to share my personal journey with Nocturnal Op. 70 by Benjamin Britten and give my audience the opportunity to look over the shoulder of a music theorist while he/she is working to come to understand (in the sense of "verstehen") the musical composition at hand.

The intention was:

1. to show the possible "fun" and value of a contextual approach of music analysis
2. to show how careful observation can help to discover how and why a composer writes what we find in the score
3. to find/show ways how this knowledge can contribute to a convincing and expressive performance.

Key topics are:

- Britten's working with patterns and principles
- His love for variation forms and variations as reflections
- His ways of "rethinking a musical concept" and "mirroring"
- His working with an "emerging theme"
- Influence of the characteristics of the instrument on compositional choices
- Melodic contours and rhythmic patterns as link between "Come, Heavy Sleepe" and Nocturnal.

Lokaal 4.14

Tea Stamhuis – 14.45-15.30

Educatietechniek in het muziektheorieonderwijs specifiek toegepast op harmonieleer

---

John Koslovsky – 15.30-16.15

An Irreconcilable Rift: Schenkerisms Critical Contexts 1945-60

De geschiedenis van de Schenkeranalyse zit vol met politieke wrijvingen, enerzijds vanwege Schenkers eigen polemische uitbarstingen, anderzijds vanwege de vele kritische blikken die door de jaren heen op hem en zijn theorieën zijn geworpen (tot op de dag van vandaag). Dit

gebeurde niet enkel tussen “pro-” en “contra-Schenkerkampen”—Schenkers eigen leerlingen hebben ook vaak met elkaar overhoop gelegen, vooral in de tijd direct na de Tweede Wereldoorlog, toen de zogenoemde “progressieve” en “orthodoxe” kampen begonnen te ontstaan.

In deze bijdrage bied ik een historische blik op de Schenkerpolitiek in de directe naoorlogse tijd, tussen grofweg 1945 en 1960. Dit waren de jaren waarin drie van Schenkers belangrijkste aanhangers (Felix Salzer, Oswald Jonas en Ernst Oster) de strijd aangingen om hun nieuwe, Amerikaanse publiek te overtuigen van de betekenis en toepasbaarheid van Schenkers analysemethode. Vooral de politiek achter de schermen is van groot belang voor ons nu om te begrijpen hoe fors de verschillende overtuigingen aan beide kanten waren en wat die voor invloed hebben gehad op de toekomst van de muziektheorie in de tweede helft van de eeuw.

Met gebruik van materialen uit diverse Schenkerarchieven (vooral de “Felix Salzer Papers” uit de New York Public Library en de “Oswald Jonas Collection” in de University of California Riverside) probeer ik een beeld te vormen over de specifieke toestanden rondom de “Schenkerroddel” van de jaren 40 en 50, vooral als het gaat om de publicatie van Salzers *Structural Hearing* van 1952.

De presentatie is in het Engels.

Inge Pasmans – 16.15-17.00

The Place of 20th-Century Music in a Theory Curriculum: an Elective on Folk Music and Modernism

Deze bijdrage gaat over de plek van het repertoire uit de 20e eeuw in het theorie-curriculum van het Conservatorium Maastricht met als voorbeeld een keuzevak 'Folk Music in the 20th Century', dat met name Bartóks werk als vertrekpunt neemt. In de cursus leidt dit uiteindelijk tot stijlcomposities, die ook uitgevoerd worden. Er zullen lesmateriaal en producten van studenten te zien zijn.